

Zemkopības ministrija

Zvejas papildu regulācija Baltijas jūrā 2022.gadā

Zemkopības ministrija

- Jautājumi saistībā ar 2022.gadā paredzēto reņģu zvejas radikālu samazinājumu un lašu zvejas aizliegumu ar ieinteresētajiem zvejniecības uzņēmumiem apspriesti 29.11.2021. un 14.12.2021. tiešsaistes sanāksmēs. Par sanāksmēs izskatītajiem jautājumiem panākta konceptuāla vienošanās.

Austrumu mencas piezvejas izmantošanas regulācija 2022.gadā

Atbilstoši Padomes 2021. gada 27. oktobra regulu (ES) 2021/1888, ar ko 2022. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Baltijas jūrā, un attiecībā uz konkrētām citos ūdeņos piemērojamām zvejas iespējām groza Regulu (ES) 2021/92,

Latvijai austrumu mencas (Baltijas jūras 25.-32.apakšrajons) piezvejas kvota 2022.gadā ir iedalīta 51 t apmērā (tāpat kā 2021.gadā).

Piekrastes zveja

Mencu piezvejotais daudzums piekrastes zvejā 2021.gadā, t

2021.gadā rezervētais mencu piezvejas apjoms	10 t
2021.gadā piezvejotais mencu daudzums (līdz 03.12.)	4,67 t

Piekrastes zveja

- No Latvijai noteiktā kopējā pieļaujamā mencu nozvejas apjoma Baltijas jūras austrumu daļā **zvejai piekrastē, saskaņā ar Zvejniecības likuma 11.panta ceturto daļu, iedalāms ne mazāk par 3 % (3% no 51 t = 1,5 t).**
- Ievērojot to, ka piekrastē pārsvarā notiek jaukta tipa nespecializēta zveja un ir neiespējami izvairīties no attiecīgā sezonā piekrastē sastopamām mencām, **tiek ierosināts 2022.gadā mencu piezvejas limitu piekrastes zvejai noteikt 10 t apmērā, līdzīgi kā tika noteikts 2021.gadā, lai samazinātu risku potenciālai zvejas slēgšanai piekrastē.**

Mencu piezvejas regulācija un uzraudzība piekrastes zvejā (1)

Līdzīgi kā 2021.gadā tiek ierosināts noteikt papildu pienākumus piekrastes komerczvejniekiem saistībā ar mencu piezveju:

Noteikt papildus pienākumus komerczvejniekiem, kuri veic zveju **Dienvidkurzemes novadā uz dienvidiem no Liepājas valstspilsētas un Liepājas valstspilsētas administratīvajai teritorijai pieguļošajos piekrastes ūdeņos:**

1. ja, izceļot zvejas rīkus konstatē, ka **mencas piezveja sasniedz 10 procentus vai vairāk** no kopējā visu zivju nozvejas apjoma, nākamajā reizē zvejas rīkus ievieto ne tuvāk kā divu jūras jūdžu attālumā no vietas, kur konstatēta lielāka apjoma mencu piezveja vai atsāk zvejas darbības tajā pašā vietā ne ātrāk kā 72 stundas pēc zvejas rīku izcelšanas;

2. **no 2022.gada 1. maija līdz 2022.gada 31.augustam** ar elektronisko vai mobilo saziņas līdzekļu starpniecību nosūtīt VVD šādu informāciju:

2.1. **ziņojumus par plānoto iziešanas jūrā laiku** un kuģa (laivas) nosaukumu vai reģistrācijas numuru (izņemot tiem piekrastes kuģiem (laivām), kas aprīkoti ar automātisko identifikācijas sistēmu), ar kuru plāno zvejot. Ziņojumu nosūtīt/ iesniegt pirms iziešanas jūrā;

Mencu piezvejas regulācija un uzraudzība piekrastes zvejā (2)

2.2. iepriekšējos paziņojumus par paredzamo ienākšanas laiku zivju izkraušanas vietā, sniedzot informāciju atbilstoši MK 02.05.2007. noteikumu Nr. 296 5.pielikumam. Paziņojumu iesniegt vismaz 2 stundas pirms plānotās izkraušanas uzsākšanas, taču, ja zvejas rajons atrodas tuvāk un minēto prasību par iepriekšējā paziņojuma laiku nevar nodrošināt, kā arī komerczvejniekiem, kas zvejo ar zivju vai reņģu tīkliem, neatkarīgi no zvejas rajona atrašanās vietas, iepriekšējo paziņojumu ir atļauts iesniegt nekavējoties pēc zvejas darbības pabeigšanas, bet pirms nozvejas tālākas transportēšanas;

Mencu piezvejas regulācija un uzraudzība piekrastes zvejā (2)

2.3. ja, izceļot zvejas rīkus, konstatē, ka mencas piezveja sasniedz 10 procentus vai vairāk no kopējā visu zivju nozvejas apjoma, paziņojumam, kas minēts 2.2. apakšpunktā, pievienot zvejā izmantoto zvejas rīku izvietojuma vietas vienu vidējo ģeogrāfisko koordinātu, ievērojot šādus papildu nosacījumus:

2.3.1. zvejojot ar murdiem un stāvvadiem, ja vairāki rīki atrodas netālu cits no cita, kopā ar ģeogrāfisko koordinātu jānorāda arī izvietoto rīku skaits;

2.3.2. zvejojot ar tīklu jedām, jāsniedz viena vidējā ģeogrāfiskā koordināta katrai jedai;

2.3.3. ja individuāli zvejas rīki vai vairāku zvejas rīku grupas (viena veida zvejas rīki, kas izvietoti grupā nelielā attālumā cits no cita), atrodas tādā attālumā cita no citas, kas pārsniedz vienu jūras jūdzi, jānorāda atsevišķas to (attiecīgo zvejas rīku vai zvejas rīku grupu) izvietojuma vietu vidējās ģeogrāfiskās koordinātas;

Mencu piezvejas regulācija un uzraudzība piekrastes zvejā (4)

Dienvidkurzemes novada un Liepājas valstspilsētas administratīvās teritorijas piegulošajos piekrastes ūdeņos apturēt komerczveju ar:

1. zivju tīkliem, kuru linuma acs izmērs ir 80 – 130 mm, ja piekrastes komerczvejā izmantotais mencu piezvejas apjoms sasniedz 80 % no piekrastei noteiktā kopējā mencu piezvejas apjoma un nav iespējams pārdalīt mencu piezvejas papildu apjomu piekrastes zvejai no citiem zvejas segmentiem;
2. visu linuma acs izmēru zivju tīkliem, ja piekrastes komerczvejā izmantotais mencu piezvejas apjoms sasniedz 95 % no piekrastei noteiktā kopējā mencu piezvejas apjoma.

Šajos gadījumos ministrija sniedz paziņojumu oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” par mencu piezvejas apjoma 80 % un 95 % līmeņa sasniegšanu un zvejas ar attiecīga linuma acs izmēra zivju tīkliem apturēšanu attiecīgajos piekrastes ūdeņos.

Brētliņu un reņģu zveja Baltijas jūrā aiz piekrastes ūdeņiem

2021.gadā rezervētais mencu piezvejas apjoms	6 t
2021.gadā piezvejotais mencu daudzums (līdz 06.12.)	0 t

- Saskaņā ar pēdējo gadu nozvejas datiem reņģu un brētliņu zvejā piezvejotais mencu apjoms ir svārstījies no 0 t līdz 3 t.

Brētliņu un reņģu zveja Baltijas jūrā aiz piekrastes ūdeņiem

- Nozveju dati liecina, ka **piezvejotais mencu daudzums reņģu un brētliņu zvejā ar katru gadu samazinās.**
- Ievērojot piesardzības principu, **tiek ierosināts mencu piezvejas apjomu reņģu un brētliņu zvejā Baltijas jūras 25.-32.apakšrajonā 2022.gadā noteikt 3 t apmērā, kā arī netiek paredzēta piezvejas proporcija, kura būtu jāievēro zvejā.**
- Vienlaikus ieviešams papildus **drošības nosacījums** piezveju ierobežošanai: ja, izceļot zvejas rīkus konstatē, ka **mencas piezveja pārsniedz 1 procentu** no kopējās nozvejas apjoma, nākamajā reizē zvejas rīkus ievieto ne tuvāk kā **desmit jūras jūdžu attālumā virzienā uz ziemeļiem** no vietas, kur konstatēta lielāka apjoma mencu piezveja vai atsāk zvejas darbības **tajā pašā vietā** ar jebkuru no uzņēmuma zvejā izmantojamiem kuģiem **ne ātrāk kā 72 stundas** pēc zvejas rīku izceļšanas.

Plekstu zveja Baltijas jūrā aiz piekrastes ūdeņiem

	Noteikts 2021.gadā	Reāli nozvejots 2021.gadā (06.12.2021.)
Plekstu nozveja, t	-	69,5
Mencu piezveja, t	30	6,65
Piezvejas proporcija	1/18,75	1/10,5

- **Piezvejas proporcijai ir vērojamas būtiskas svārstības** gada laikā un starp zvejā iesaistītajiem kuģiem, kas ir ļoti atkarīgas no zvejas apakšrajona.
- Tiek ierosināts **plekstu zvejai** Baltijas jūras 25.-32.apakšrajonā aiz piekrastes ūdeņiem **2022.gadā paredzēt 36 t mencu piezvejas** limita, nosakot mencu **piezvejas proporciju 1 t mencu uz 5,67 t plekstu** (biedrības «LZA» ierosinājums), kas jāievēro katra 2022.gada pusgada ietvaros.
- Ar šādu mencu piezvejas limitu un piezvejas proporciju **2022.gadā iespējams nozvejot vismaz 204 t plekstes**.
- Ja zvejojot tiks izmantota zemāka proporcija, nozvejojamais plekstu daudzums attiecīgi var palielināties.

Plekstu zveja Baltijas jūrā aiz piekrastes ūdeņiem

- Ja starptautiskās zvejas iespēju apmaiņas rezultātā zvejniecības uzņēmums rod iespēju apmainīt tam iedalīto citu zivju sugu zvejas limitu pret mencu piezvejas iespējām Baltijas jūras Austrumu daļā un ar to nodrošina Latvijas kopējā mencu piezvejas kvotas apjoma palielināšanu Baltijas jūras 25.-32.apakšrajonā, šim uzņēmumam **var tikt palielināta maksimāli pieļaujamā mencu piezvejas proporcija** plekstu zvejā Baltijas jūras 25.-32.apakšrajonā maksimāli **līdz 1 tonnām mencu uz 2,5 tonnām plekstu**, papildus nosakot maksimāli pieļaujamo nozvejojamo plekstu daudzumu, kas var tikt iegūts ar šādu mencu piezvejas proporciju, **ņemot vērā zvejniecības uzņēmuma iemainīto mencu piezvejas apjomu.**

Ministrijas ierosinājums austrumu mencas piezvejas kvotas sadalei 2022.gadā

Zvejas segments	Mencu piezvejas limits, t
Piekrastes zveja	10
Reņģu un brētliņu zveja aiz pierkastes ūdeņiem (25.-32.apakšrajons)	3
Plekstu zveja aiz pierkastes ūdeņiem (25.-32.apakšrajons)	36
Rezerve*	2
Kopā	51

*Lai novērstu nepieciešamību kāda zvejas veida apturēšanai, ņemot vērā nelielo Austrumu mencu piezvejas kvotu 2022.gadā, ministrija ierosina **2 t no noteiktās piezvejas kvotas atstāt rezervē** un sākotnēji neparedzēt nevienam zvejas segmentam. Par šī apjoma izmantošanu **lemt gada nogalē** atbilstoši mencu piezvejas situācijai zvejniecības dažādos segmentos.

Rīcība austrumu mencu piezvejas apjomu pilnīgas izmantošanas gadījumos

- **Ja kādā no zvejas segmentiem rezervētais austrumu mencu piezvejas limits tiks pilnībā izmantots, ministrija izvērtēs situāciju un konsultējoties ar zvejniecības nozari, izskatīs iespējas iedalīt papildus mencu piezvejas limitu attiecīgajam segmentam, piešķirot daļu no rezervē atstātā limita vai pārdalot limita daļu no citiem zvejas segmentiem, kur rezervētais mencu piezvejas limits netiks pilnībā izmantots. Ja tas nebūs iespējams, attiecīgā zvejas segmenta zveja, kur mencu piezvejas limits būs pilnībā izmantots, 2022.gadā tiks slēgta.**
- **Ja 2022.gadā pilnībā tiks izmantota Latvijai noteiktā kopējā austrumu mencas piezvejas kvota, Latvijai nāksies slēgt jebkura veida zveju Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī, kurā potenciāli var tikt piezvejots jebkāds mencu apjoms, gan aiz piekrastes, gan piekrastes ūdeņos.**

Mencu zveja Baltijas jūras 22.-24.apakšrajonā

- Atbilstoši Regulā (ES) 2021/1888 noteiktajam, Latvijai rietumu mencas (Baltijas jūras 22.-24.apakšrajons) **piezvejas** kvota 2022.gadā ir iedalīta 18 t apmērā (12,5% no 2021.g. 144 t).
- Tiek ierosināts Latvijai **piešķirto mencu piezvejas kvotu** Baltijas jūras 22.-24.apakšrajonā **rezervēt piezvejas segšanai plekstu zvejā, nosakot piezvejas proporciju analogu austrumu mencas piezvejas proporcijai – 1 t mencas uz 5,67 t plekstes.**
- Gadījumā, ja rietumbaltijas mencas piezvejas kvota 2022.gadā netiks izmantota, izskatāma iespēja veikt starptautisku zvejas iespēju apmaiņu, apmainot rietumbaltijas mencas piezvejas kvotu pret citām Latvijai aktuālām zvejas iespējām.
- Ņemot vērā to, ka Latvijai nav iedalīta zeltplekstes nozvejas kvota, zvejniecības uzņēmumiem, veicot plekstu zveju Baltijas jūras 22.-24.apakšrajonā, jāreķinās ar risku piezvejā iegūt zeltpleksti, tādēļ zvejniecības uzņēmumiem ir jānodrošina zeltplekstes nozvejas limits, kas iegūstams starptautisko zvejas iespēju apmaiņu ceļā.

Mencu zveja Baltijas jūras 22.-24.apakšrajonā

- Uzņēmumiem, kam līdz 2022.gadam bijušas iedalītas rietumu mencas zvejas iespējas, tiek saglabāta iepriekš pieejamā rietumu mencu nozvejas apjoma limita attiecīgā proporcija procentos no Latvijas kopējās nozvejas kvotas, kas pēc rietumu mencu krājuma atjaunošanās un specializētās zvejas atsākšanās nodrošinātu uzņēmumam, ja tas nav pārtraucis komercdarbību zvejniecībā, atbilstošas mencu zvejas iespējas. Limita proporcija tiek piefiksēta ZM lēmumā analogi, kā tas tiek darīts arī austrumu mencas gadījumā.

Reņģu zvejas regulācija Baltijas jūras atklātās daļas piekrastes ūdeņos (1)

- Reņģu zvejas iespējas Baltijas jūras atklātās daļas piekrastē 2022.gadā – 60 t;
- Pēdējos četros gadus 60 t reņģu nozveja piekrastē tika sasniegta aprīļa beigās vai maija sākumā.
- Reņģe pamatā tiek zvejota ar stāvvadiem (90% no kopējās reņģu nozvejas) un reņģu tīkliem.
- Stāvvados reņģe veido aptuveni 40% no nozvejas, savukārt 50% sastāda apaļais jūrasgrundulis (no aprīļa līdz jūnijam).
- Ventspils novada piekrastē reņģe galvenokārt tiek zvejota stāvvadu zvejā Tārgales pagastā (>98%), kur iespējams zveju veikt gan Baltijas jūras atklātajā daļā, gan Rīgas līcī.
- Baltijas jūras centrālās daļas reņģes krājums ir samazinājies, savukārt Rīgas līča reņģes krājums turpina palielināties.

Reņģu zvejas regulācija Baltijas jūras atklātās daļas piekrastes ūdeņos (2)

- Tiek ierosināts pusi no Ventspils novadam piešķirtā 8 reņģu stāvvadu skaita limita (4 stāvvadus) paredzēt izmantošanai zvejai Tārgales pagasta teritorijā, kā arī noteikt, ka stāvvadu zveja Tārgales pagastā veicama tikai Rīgas līča puses piekrastes ūdeņos (28.1.apakšrajonā).

Lašu zvejas regulācija Baltijas jūrā 2022.gadā (1)

- Atbilstoši ES Regulā Nr. 2021/1888 noteiktajam **atļauta laša piezveja komerczvejā.**
- **Pašpatēriņa zvejā** noķertie laši nekavējoties jāatlaiž atpakaļ jūrā, izņemot gadījumus, ja tiek noķerts lasis ar nogrieztu taukspuru. Viens zvejnieks **drīkst paturēt ne vairāk kā vienu lasi dienā, kuram ir nogriezta taukspura.**
- Zveja ar āķu jedām tālāk nekā četrus jūras jūdžu attālumā no bāzes līnijām ir aizliegta.

Lašu zvejas regulācija Baltijas jūrā 2022.gadā (2)

- ZM lēmumā piefiksē zvejas uzņēmumus, kam līdz 2022.gadam ir bijušas piešķirtas lašu zvejas iespējas Baltijas jūrā aiz piekrastes ūdeņiem. Atjaunojoties lašu specializētai zvejai Baltijas jūrā, šiem uzņēmumiem prioritāri piešķiramas lašu zvejas iespējas vismaz tādā apjomā, kāda bijusi uzņēmuma lielākā gada nozveja laikā no 2019. līdz 2021.gadam, ja Latvijai iedalītās lašu nozvejas kvotas apmērs to atļauj.

Lašu zvejas regulācija Baltijas jūrā 2022.gadā (3)

- Zvejas kuģiem, kas līdz 2022.gadam ir zvejojuši lašus aiz piekrastes ūdeņiem, 2022.gadā tiek saglabāta iespēja veikt specializēto taimiņu zveju ar limitētu āķu (ne vairāk kā 1000 gab. uz vienu zvejas kuģi) un noenkurotu tīklu jedu (ne vairāk kā 4 km tīklu uz vienu zvejas kuģi) daudzumu ūdeņos līdz 4 jūras jūdžu attālumam no bāzes līnijas, ar atļauju piezvejot lašus.
- Zvejojot ar noenkurotu tīklu jedu ievēro šādus nosacījumus:
 - tīkla linuma acs izmērs ir 140 -180 mm un tīkla augstums ne mazāk kā 5 m;
 - tīklu jeda abos galos ir noenkurota un to nedrīkst pielietot kā grunts tīklus, kas uzsēdināti uz grunts.
- Veicot taimiņu specializēto zveju, ievēro MK noteikumu Nr.296 10.5.1. un 23.2.3. apakšpunktu prasības (āķu jedas aizliegts izvietot tuvāk par 100 m no krasta; taimiņu un lašu piezveja aizliegta no 01.10. līdz 15.11.).
- ZM izdod zvejas atļaujas zvejas kuģiem specializētajai taimiņu zvejai 4 jūras jūdžu zonā, kas iepriekš zvejoja lašus aiz piekrastes ūdeņiem un piemēro nomas maksu par taimiņiem un piezvejā iegūtajiem lašiem, ievērojot MK noteikumos Nr.918 noteikto limita maksu par lašiem.

Makšķerēšanas un zemūdens medību ierobežojumi

- Atbilstoši ES Regulā 2021/1888 noteiktajam 2022.gadā noteikts mencas ieguves aizliegums atpūtas zvejā (makšķerēšanā, zemūdens medībās un pašpatēriņa zvejā) Baltijas jūras 25. un 26. apakšrajonā, kā arī lašu atpūtas zvejas ierobežojums Baltijas jūrā.
- Makšķerēšanā noķertie laši nekavējoties jāatlaiž atpakaļ jūrā, izņemot gadījumus, ja tiek noķerts lasis ar nogrieztu taukspuru. Viens makšķernieks drīkst paturēt ne vairāk kā vienu lasi dienā, kuram ir nogriezta taukspura.

Paldies par uzmanību!